

[Arnth Jensen.]

lige Skolemyndigheder i den for Kommunerne mest praktiske, undervisningsmæssigt og økonomisk bedste Ordning ved paa saglig og hjælpende Maade at træde i Forhandling med disse og gennem deres praktiske Kendskab til Skole og Undervisning ved udarbejdede Forslag at vække og vinde disse Myndigheders Interesse for Reformen i den Retning, som Lovforslaget tilsigter. Kunde det lykkes os ved sagligt og godt Udvalgsarbejde at skabe en Lov, der støttede saadanne Bestræbelser for at tilføre den for hver enkelt Egn bestaaende og for denne Egn affapsede Skoleform værdifuldt nyt, der blev givet som et virkeligt Tilbud fra Statens Side, saa tror jeg, at vi fra alle Sider vilde høste Tak derfor. Det er muligt, at Tempoet ikke blev slet saa hurtigt, som jeg har Følelsen af, at det ønskes fra visse Sider, men Resultatet blev saa meget værdifuldere og bæredygtigere, fordi der da bag Ordningen vilde staa baade interesserede Forældrekrede og interesserede Skolemyndigheder. Kunde vi saa tillige finde en praktisk Form for friere eller hellere frit Skolevalg, Skolebaandets Løsning, kan man kalde det, og enes om en stærkere økonomisk Underbygning af den frie Skole, saavel Børne- som Ungdomsskoler, saa kunde vi med Sandhed sige, at Lovgivningsmagten i vort Land havde givet Forældrene virkelig Indflydelse paa deres Børns Undervisning og derved skabt Betingelser for et godt Grundlag for den opvoksende Ungdoms videre Uddannelse i det private Erhvervslivs Tjeneste. I Virkeligheden tror jeg ikke, det er umuligt ogsaa under de nuværende trange økonomiske Forhold uden store økonomiske Krav, men med god Vilje fra alle Sider at skabe undervisningsmæssige Forbedringer for Folkeskolen paa Landet. Der er under de tidligere Forhandlinger peget paa den Vej, at det dalende Børnetal vil kunne give Plads for færre Klasser, saa at der med det samme Lærerspersonale kunde gives flere Undervisningstimer. Ja, Beregningerne over Lovforslagets økonomiske Rækkevidde er jo helt og fuldt og endda meget skematisk anlagt paa dette Synspunkt. Jeg afviser ikke den Vej, men derved naar vi rigtignok ikke det, Ministeren ogsaa gav Udtryk for i Forelæggelsestalen, at Børnene

i Klasserne bliver mere ensartede — tværtimod. Og hvis man regner med fuld Klassekvotient, med f. Eks. nogle og tredive Børn i hver Klasse i treklassede Skoler i Stedet for nogle og tyve i hver Klasse i fireklassede Skoler, saa stiller jeg mig noget skeptisk over for Resultatet, selv om de enkelte Klasser faar flere Undervisningstimer. En Forudsætning for en mere sammentrængt Ordning er det ogsaa, at Forskolelærere har Ret til at undervise Børn indtil 11 Aar, hvad Lovforslaget ogsaa forudsætter. Det har altid været mig ubegribeligt, at man ikke for længe siden fra Administrationens Side, fra den daværende Ministers Side har søgt at skabe en saadan Lovhjemmel, saa havde vi maaske været meget længere fremme, end vi er i Dag, men i Stedet for at skabe den fandt den tidligere Undervisningsminister sig endog beføjet til at udsende et Cirkulære, der indskærpede, at Forskolelærere overhovedet ikke maatte undervise Børn længere end til det tiende Aar.

Men der er ogsaa andre Veje at gaa. Jeg skal pege paa et Par. Medens Undervisningen i Gymnastik og Idræt nu er uden for de lovpligtige 36 Timers ugentlige Undervisning, er de i Forslaget medregnet i de 36 Timer. Hvad om man tillod at antage en ikke seminariueddannet Mand eller Kvinde til at undervise i disse Fag? Der findes ud over Landet saa mange forstaaende og ogsaa i Børnegymnastik og Idræt uddannede Delingsførere, at dette de allerfleste Steder vilde være meget let at praktisere undervisningsmæssigt forsvarligt. Derved vilde de Timer være reddet for Læreren til andre Fag. Det vilde heller ikke være ugørligt at paalægge Lærerkrafterne, særlig de unge Lærerkrafter, at undervise ud over de 36 Timer for en rimelig Betaling for de overskydende Timer. Der findes mangfoldige Lærere i vort Land, som alligevel har ekstra Undervisningstimer for Betaling ud over det lovpligtige Antal, og det vilde i hvert Fald for mange Kommuner blive en meget mere overkommelig økonomisk Ordning end den, Lovforslaget anviser.

For den højtærede Undervisningsminister har jo som den praktiske Kommunalmand, han er, meget mere Øje for den økonomiske Side af Sagen, end hans For-